

KVINDEN OG SAMFUNDET

DANSK KVINDESAMFUND'S FORMAAL ER:

a) AT UDVIKLE OG DYGTIGGØRE KVINDER TIL DEN FULDMYNDIGE BORGERS ANSVAR OG ARBEJDE.

b) AT ARBEJDE FOR GENNEMFØRELSEN AF KVINDERS FULDE LIGESTILLING MED MÆND I FAMILIE, SAMFUND OG STAT. . . .

c) AT FORBEDRE KVINDERS OG BØRNS KAAE, SÆRLIG AD LOVGIVNINGENS VEJ.

▲ ▲ ▲ ▲ ▲ UDGIVET AF DANSK KVINDESAMFUND. ▼ ▼ ▼ ▼ ▼

36. AARG.

15. Oktober 1920.

Nr. 17.

Dansk Kvindesamfunds Fællesmøde Juli 1920.

Kvindesag og Husgerning.

Foredrag af Birgitte Berg Nielsen.

(Fortsat).

Husgerningsundervisning for voksne Elever.

Ud over den obligatoriske Husgerningsundervisning i Barneskolen bør vi ikke under nogen Form have tvungen Husgerningsundervisning eller Tvangsarbejde i Husgerning. Der er nogen, som mener, at man skal fremme huslig Dygtighed og skaffe Arbejdskraft til det huslige Arbejde ved Tvangsforanstaltninger; de mener, at Staten *skal paalægge Kvinderne en Værnepligt* under den Form, at enhver Kvinde i kortere eller længere Tid skal gøre Pligtarbejde i Hjem, som mangler huslig Hjælp. Det vilde blive en Art Hoveriarbejde. Andre mener, at Staten skal oprette Kasernes skoler til tvungen Undervisning i Husgerning, det skulde da være Kvindernes Værnepligt at møde paa disse Skoler og blive oplært i huslig Gerning. Som Kvindesagskvinder maa vi tage bestemt Afstand fra disse Ideer. Det kunde let blive til et lille Helvede eller en Forsmag for Helvede for en Kvinde at blive udkommanderet til at gøre Tjeneste i et privat Hjem, især da det næppe blev de bedste Hjem, der skulde skaffe sig huslig Hjælp paa den Maade, og er Pigen utilfreds med Pladsen, saa er der næppe Grund til at haabe, at Husmoderen vil blive tilfreds med Pigen. Husligt Arbejde maa som ethvert andet Arbejde være underkastet Loven om Forholdet mellem Tilbud og Efterspørgsel. Husgerning som Fagarbejde maa være ligestillet med ethvert andet Fagarbejde, saa en Kvinde kan vælge Husgerning eller lade være at vælge Husgerning som sit Erhvervsarbejde, som det passer hende bedst. *Husgerning er for god en Gerning til, at det skal ødelægges ved at blive gjort til Tvangsarbejde.* Som Kvindesagskvinder er det vor Opgave at højne det huslige Arbejde, saa vore Døtre med Glæde vælger dette Arbejde som Erhvervsarbejde, og det er ikke vor Opgave at nedsætte dette huslige Arbejde i almindeligt Omdømme ved at gøre det til Tvangsarbejde. Saa er der Tanken om Ka-

serneskoler, og der findes virkelig Kvinder, som for Alvor tror, at saadanne Tvangsskoler kan føre til noget godt, men det vil blive en stor, stor Skuffelse. Paa et Husholdningskursus er Samarbejdet mellem Eleverne af den Art, at én doven eller daarlig Elev kan ødelægge Arbejdet for hele Klassen. Paa en privat Skole kan man værne de flinke mod den dovene ved paa en pæn Maade at bede hende forsvinde; men paa en Tvangsskole kan man ikke rense Luften paa den Maade, for den dovene eller daarlige Elev skal jo netop være tvungen til at være og blive paa Kasernes skolen.

NB. Vi behøver nu heldigvis ikke at frygte for Kasernes skolerne. Det vil koste ca. 50 Millioner Kroner aarlig at gennemføre denne Kaserneundervisning med $\frac{1}{2}$ Aars Tjenestetid for hver kvindelig Rekrut, saa vi slipper nok for denne nye Form af Militarisme.

Der er andre, som holder paa Tvangsundervisning under den Form, at Husgerningsundervisningen paa den frivillige Ungdomsskole skulde gøres til Tvangsundervisning. Som bekendt skal Undervisningen paa Ungdomsskolen være Dagundervisning og være gratis for Eleverne, i saa Fald dækker Staten $\frac{3}{4}$ af Kommunens Udgifter til denne Undervisning. Det vil være et farligt Indgreb i de voksne unge Kvinders Erhvervsret at paalægge dem en saadan Tvangsundervisning $\frac{1}{2}$ Dag ugentlig. En ung Kvinde, som har Plads paa Kontor, Fabrik eller Værksted, kan ikke forlade Arbejdet $\frac{1}{2}$ Dag ugentlig uden at miste en tilsvarende Del af sin Ugeløn, og hun vil i de fleste Tilfælde være udelukket fra at faa de bedste Pladser, naar hun ikke kan være med i hele Arbejdstiden. Den tvungne Husgerningsundervisning vil i alle Tilfælde skade Kvinderne økonomisk.

Vi skal, som allerede nævnt, være fri for enhver Art af tvungen Husgerningsundervisning for voksne